

Teknik İnşaat Merkezi

İhale Haber Dergisi

17 Aralık 2012

Sayı: 36

www.timdergisi.com.tr

SEÇ PANEL RADYATÖR

"YAŞAMIZDAKİ EN HESAPLI EN KALİTELİ SICAKLIK"

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ

İşçilerin ve çalışanların iş kazalarına uğramalarını önlemek amacı ile güvenli çalışma ortamını oluşturmak için alınması gereken tedbirler dizisine "İş Güvenliği" denir. İşçi sağlığı sağlıklı bir yaşam çevresi için gereken sağlık kurallarını içerirken; iş güvenliği, daha çok işçinin yaşamına ve vücut bütünlüğüne yönelik tehlikelerin ortadan kaldırılması için gerekli teknik kuralları ele alır.

İşçi sağlığı ve güvenliğinin (İSG) en çok kabul gören tanımına göre; "İş güvenliği, işyerindeki çalışma koşullarının sağlık ve güvenlik içinde olmasını temin eden ve sonucunda iş kazaları ile meslek hastalıklarını azaltan bir bilimdir." İş güvenliği hukuki açıdan, "İşin yapılması sırasında işçilerin karşılaştığı tehlikelerin ortadan kaldırılması veya azaltılması konusunda, esas olarak işverene, kamu hukuku temelinde getirilen yükümlere ilişkin hukuk kurallarının bütünüdür." şeklinde tanımlanmıştır.

Genel tanımlara göre işçi sağlığı ve iş güvenliği kavramı, işçinin sağlık ve emniyetinin işyeri sınırları ve iş dolayısıyla doğan tehlikeler karşısında korunmasını kapsamaktadır. Ancak özellikle yaşama çevresinde de işçinin korunmasının gerekli olduğu fikrinin ileri sürülmesiyle birlikte bu tanımlamaların yeterli olmadıkları ortaya çıkmaya başlamıştır. Böylece içeriği daha geniş olan bir tanımlama ile karşı karşıya kalınmaktadır. Geniş anlamda işçi sağlığı ve iş güvenliği kavramı işyeri ile sınırlı sağlık ve emniyet tedbirlerinin yeterli koruma sağlayamayacağını kabul eden ve işçinin sağlığını ve güvenliğini etkileyen ve ilgilendiren ve işyeri dışından kaynaklanan riskleri de kapsamına dahil eden bir kavramdır. Bu bağlamda her türlü işte çalışanların bedensel, ruhsal ve sosyal durumlarının iyileştirilmesi, çalışma şartlarının düzenlenmesi, çalışanların fiziksel, bedensel ve ruhsal niteliklerine uygun işlere yerleştirilmeleri, işin insana, insanın da işe uyumunun sağlanması işçi sağlığı ve iş güvenliği konuları arasındadır.

Öncelik olarak işyeri sınırları dahilindeki tehlike kaynaklarının belirlenmesidir. Sonrasında bu tehlike kaynaklarının giderilmesi veya risklerin kabul edilebilir seviyelere çekilmesi gerekmektedir. İkinci adım olarak çalışanların eğitilmesi ve iş güvenliği kültürünün bir yaşam biçimine sokulmasıdır. Bu bilince erişmiş çalışanların kural ve talimatlara uyup, giderilemeyen tehlike kaynaklarına karşı gerekli kişisel koruyucu ekipmanları kullanmaları halinde işyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı tesis edilmiş olacaktır. Ülkemiz nüfusunun artış hızıyla birlikte inşaat sektöründe yapılaşma hızı sürekli artmakta ve bu sektörde çalışan gerek teknik personel gerekse diğer çalışan sayıları artmaktadır. Bunun sonucu inşaat sektöründe işçi sağlığı ve iş güvenliği gereksinimi artmakta ve sektörün temel bir dalı olmaktadır.

Ülkemizde son günlerde hızla artan işçi ölümleri sebebiyle (son 6 ayda 366 vatandaşımız iş kazaları sonucunda hayatını kaybetmiş) iş güvenliği kavramı ülkemizde biraz daha ön plana çıkmış durumda. Türkiye'de iş güvenliği deyince insanların aklına ne yazık ki sadece baret gelmektedir. Ülkemizdeki kuruluşlarda bırakın iş güvenliğine ve işçi sağlığına yatırım yapmayı, para harcamamak için daha da sağlıksız ortamlarda çalışmayı göze alan kuruluşları görmekteyiz. İnşaat alanları, tersaneler başta olmak üzere organize sanayilerin tümünde sağlıklı ve dört dörtlük firma bulmak neredeyse imkansız. Kuruluş sahiplerine iş güvenliği veya işçi sağlığı dediğimizde bu konu hakkında hiçbir bilgilerinin olmadığını görüyoruz. İşçi sağlığı ve İş Güvenliğinin ne olduğunu kendilerine açıkladığımızda ise tek sordukları şey ne kadar para harcayacakları oluyor. Görünen o ki iş güvenliği, işçi sağlığı, sağlıklı yaşam koşulları inşaat başta olmak üzere hemen hemen diğer tüm sektörlerdeki yöneticileri hiç ilgilendirmiyor.

Dünyada ve ülkemizde sanayileşme ve teknolojik gelişmelere paralel olarak özellikle işyerlerinde üretken faktör olan çalışan kişilerin sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir takım sorunlar ortaya çıkmıştır. Başlangıçta fazla önemsenmeyen bu sorunlar iş verimini ve işletmeyi tehlikeye sokmasıyla önem kazanmış ve üzerinde düşünülmesi gerekliliği doğmuştur. Bu aşamada yapılan çalışmalar sonucunda işyerlerinde çalışma düzenini ve koşullarını kapsayan birtakım kurallar ve kanunlar yürürlüğe konmuştur. Ancak geçen zaman içinde bu düzenlemelerin yetersiz olduğu görülmüş ve soruna daha değişik açılardan yaklaşılması gerekliliği baş göstermiştir. Bunun üzerine yapılan çalışmalar ve araştırmalar sonucunda "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" kavramı doğmuş, konuya bilimsel olarak yaklaşılmaya başlanmıştır.

"İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" tıbbın, teknolojinin ve diğer bilim dallarının çalışma alanı olmuştur. Teknolojik gelişmenin süreklilik arz etmesi nedeniyle her gün çalışma alanlarına katılan yeni işkolları, kimyasal maddeler, makine ve teçhizatlar bu konu üzerinde çalışmanın kesintisiz olmasını ve yeni teknoloji ile karşılaşılan yeni sorunların araştırılmasını ve çözümlenmeye çalışılmasını gerektirmektedir.

Şevket GÖLÜK

Teknikerler Birliği Genel Başkan Yrd.

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre: "Sağlık yalnız hastalık ve sakatlığın olmaması değil, fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir." Bu tanımlama, kişilerin sağlık durumlarındaki farklılıkları ortaya koyduğu gibi, sağlıklı davranışlarla varılmak istenen amacı da belirtmektedir.

İnsanların ve çalışanların sağlığı, çeşitli faktörlerin bir araya gelmesi ile yükselir veya bozulur. Bu çeşit faktörlerin iyice bilinmesi ile sağlıkla ilgili bir sorunu anlamak, çözümünü bulmak mümkün olur. Bu yaklaşıma göre hastalıklar tek bir nedene bağlanamaz. Başka bir deyişle sağlık ve dolayısıyla hastalıkla ilişkili nedenler çok çeşitlidir.

İnşaatta sağlık ve güvenlik, özellikle 1992 yılında AB tarafından bu konuda bir çerçeve oluşturması amacıyla hem yapıların inşa edilmesi hem de kullanım süresi süresince çalışacak işçilerin sağlık ve güvenliği konusunda kabul edilen 92/57/EEC sayılı Hareket Halindeki Çalışma Sahalarına İlişkin Direktif'in (Mobile Sites Directive) ardından Avrupa'da oldukça önemli bir konu haline geldi.

Türkiye ölümcül iş kazalarında Dünyada ve Avrupa'da hiç de parlak olmayan bir yerde. Sürekli iş kazaları oluyor etrafımızda. her yıl binin üzerinde inşaat sektörü çalışanımız iş kazaları sonucunda hayatını kaybetmiştir. Bu konuda ülkemizde acilen bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var. Ancak bunu tek başına sektörde çalışanlar başaramazlar, sorumluluğu tek başına çalışanların almalarını bekleyemeyiz. Bu sorumluluğu kanun yapanlar, iş güvenliği denetmenleri, iş güvenliği uzmanları ve işverenler ortaklaşa paylaşmalı ve her sorumluluk sahibi görevlerini en iyi şekilde yapmalıdırlar.

İnşaat sektörü, ülkemizde her yıl yüzlerce insanın hayatını kaybettiği ve çok daha fazla sayıda kişinin, inşaat iş alanının yol açtığı çeşitli meslek hastalıklarının yanı sıra sakatlanma veya yaralanma gibi rahatsızlıklar geçirdiği bir sektördür. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı SGK istatistik verilerine göre, ülkemizde her gün 172 iş kazası meydana geliyor. Bu kazalar sonucu 4 ölüm, 6 sürekli iş göremezlik oluyor. Bu evlerden çıkan ve çocuklarının geçimlerini sağlamak için çalışmaya giden 4 işçimizin aksamaları evlerine dönememeleri anlamına gelmektedir. İstatistikler her 2,5 saatte 1 işçinin iş göremez hale geldiğini açıklamaktadır. İş Kazaları İstatistiklerinde Avrupa'da ilk sırayı, dünyada ise 3. sırayı almaktayız. Bu çok acı durum karşısında insan hayatı bu kadar ucuz olmamalıdır. Geçen yıl itibarıyla ülkemizde 1-9 kişi çalıştıran işyeri sayısı 1 milyon 214 bin, 10-49 kişi çalıştıran işyeri sayısının da 182 bin 843 olduğu tespit edilmiştir. 50'den fazla işçi çalıştıran 28 bin 147 işyeri var olup, toplam işçi sayısı 11 milyonu aşmıştır.

İş kazalarının ülkemize yıllık maliyeti ise 7.7 milyardır. Yani ülkemizde meydana gelen iş kazalarının büyük bir maddi boyutuda vardır. Bu kayıpları önlemek adına sadece kanun ve yönetmelik çıkarmak yetmeyecek olup bu sorumlulukları yüklenerek çalışmalar yürütecek iş güvenliği uzmanı sayısı ülke ihtiyacına karşılık gelecek şekilde çoğaltılmalıdır.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 155 ve 161 nolu sözleşmelerindeki iş sağlığı ve güvenliği düzenlemelerinin ana eksen, çalışanın sağlığının tehlikeye girmemesi, hastalıkların daha oluşmadan önlenmesidir. İş kazası ve iş hastalıkları, nedenleri konusunda önlem alnamayan hallerde ortaya çıkan sonuçlardır. Halbuki uygulamada bu nedenler ve önlemler üzerine yoğunlaşmak yerine ana eksen, bazı kuruluş ve meslek gruplarınca ortadaki İSG pastasının paylaşımı üzerine kurgulanmaktadır.

24 mart 2011 tarihinde Ankara Milli Kütüphane konferans salonunda Teknikerler Birliği Genel Merkezinin organizasyonunda düzenlenen ve İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda, T.C. Çalışma Bakanlığı uzman yetkilileriyle birlikte üniversitelerimizden uzman öğretim üyeleriyle yapılan "İNŞAAT SEKTÖRÜ VE YÜKSEK YAPILARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ" paneli yapılmıştır. Sonuç bildirgesinde de işaret edildiği üzere İşçi Sağlığı ve Güvenliği çalışma sektöründe Meslek Yüksek Okulu mezunu Teknikerlerde yetki verilmesi istenmiş ve bu talepler dosya halinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır. Bu çalışmalar sonucu sadece Meslek Yüksek Okullarının iş sağlığı ve güvenliği programı mezunlarına iş güvenliği uzmanı olma hakkı verilmiştir. Gerek inşaat sektörü gerekse diğer sektörlerin ihtiyacı olan iş güvenliği uzmanı sayısını yinede karşılayamayacağından, 6331 sayılı "İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU" ile mühendis ve teknik öğretmenlere verilen iş güvenliği uzmanı olma yolu Teknikerlerde bir an önce açılmalıdır.

Sonuç olarak ; İşverenler, İş Sağlığı ve Güvenliği kültürünü vizyonlarının bir parçası olarak kabul ettiklerinde, üretim ve kalite artışını, şirketlerin karlılığını, itibarını ve rekabet gücünü artıracaklardır. İşverenlerin iş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusundaki duyarlılığı; çalışanlarını bilgilendirmesi, işyerinde potansiyel tehlikelere karşı gerekli tedbirleri alması, işyerinde iş güvenliği uzmanı bulundurması ve güvenli bir çalışma ortamı hazırlaması, iş kazalarını asgariye indirecek ve ülke ekonomisine getireceği maddi yükü kurtulmuş olacaktır.

Şevket GÖLÜK
Teknikerler Birliği Genel Başkan Yrd.
Teknik Yön Yazı İşleri Müdürü

www.tekniker.org.tr

İnşaatlarda YANLIŞ UYGULAMA

İnşaatlarda DOĞRU UYGULAMA